

κι έτσι ενεργοποίησαν μια νέα διαδικασία διερεύνησης εναντίον μου, κατασπαταλώντας με τον τρόπο αυτό πολύτιμο χρόνο (εργατο-ώρες) και χρήματα του δημοσίου Πανεπιστημίου –κάτι που ενδεχομένως υπέχει ποινικές ή/και πειθαρχικές ευθύνες. Εκείνο όμως το οποίο οφείλω να καταθέσω και να υπογραμμίσω είναι ότι και κατά τη δεύτερη αυτή διερεύνηση που διεξήχθη, το πόρισμα το οποίο εκδόθηκε από σχετική τριμελή επιτροπή του ΑΠΘ ήταν και *πάλι ομοίως απαλλακτικό* (4 Δεκεμβρίου 2013).

Παρόλα αυτά, ο κ. Θανασάς δεν ορρωδεί, και στο άρθρο που δημοσιεύει στο περιοδικό σας μιλά για «λογοκλοπής υπεράσπιση» και, επιπλέον, παρουσιάζει τον κ. Θεοδόση Πελεγρίνη ως έναν ένθερμο υποστηρικτή όλων των λογοκλόπων(!). Εν τούτοις, για κάποιους που τον γνωρίζουμε σχεδόν για μια ολόκληρη ζωή, ο Θεοδόσης Πελεγρίνης είναι γνωστός για εντελώς διαφορετικά πράγματα. Διδάσκει Γνωσιολογία και Ηθική Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών από το 1977. Έχει συγγράψει περί τα δέκα αυστηρά φιλοσοφικά βιβλία και περί τα είκοσι πέντε βιβλία δοκιμιακού, λογοτεχνικού και άλλου χαρακτήρα. Έχει συνθέσει ένα εκτενέστατο Φιλοσοφικό Λεξικό, μοναδικό έργο αναφοράς για την ελληνική πραγματικότητα, δεδομένου ότι καταγράφει με την ίδια ευχέρεια και επιτυχία, εκτός από τις ελληνικές φιλοσοφικές σχολές, φιλοσοφικά ρεύματα και σχολές τόσο της Ανατολής όσο και της Δύσης. Έχει ιδρύσει το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Ηθική Φιλοσοφία στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ και είναι εκδότης του φιλοσοφικού περιοδικού *Ηθική*. Έχει κυριολεκτικά ταυτίσει τη ζωή του με τη Φιλοσοφία και το Πανεπιστήμιο. Απόδειξη αυτού είναι ότι εδώ και μια δεκαετία, αν όχι παραπάνω, ανεβάζει στο

θέατρο τη ζωή και το έργο των μεγαλύτερων ελλήνων και ευρωπαϊών φιλοσόφων σε σενάριο το οποίο συγγράφει ο ίδιος. Σε μια περίοδο κατά την οποία τα Ελληνικά Πανεπιστήμια πλήττονται από την οικονομική κρίση και τη λιτότητα, ο Θεοδόσης Πελεγρίνης δεν διστάζει να αφιερώνει *όλο τον ελεύθερο χρόνο του* στη συγγραφή σεναρίου για τις παραστάσεις τις οποίες ανεβάζει στο θέατρο και στις οποίες ο ίδιος υποδύεται τον εκάστοτε φιλόσοφο: τον Σωκράτη, τον Ιουλιανό, τον Σοπενχάουερ, τον Νίτσε, τον Βιτγκενστάιν κ.ά. Όταν τα Ελληνικά Πανεπιστήμια μειώνουν σταδιακά τον αριθμό των εισαγομένων φοιτητών και αρχίζουν να καθιερώνουν δίδακτρα σπουδών, ο Πελεγρίνης μετατρέπει το θέατρο σε Πανεπιστήμιο, όπως συνέβαινε στην αρχαία Αθήνα, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα σε απλούς ανθρώπους και κυρίως στους νέους που δεν έχουν διαφορετικά την ευκαιρία να σπουδάσουν, να συμμετέχουν σε μια παράσταση λόγου και τέχνης, σε μια παράδοση κριτικού στοχασμού και προβληματισμού.

Η κοινωνία μας όμως δυστυχώς τέτοιου είδους εγχειρήματα τα αποδοκιμάζει και τους εμπνευστές και ενσάρκωτες των εγχειρημάτων αυτών τους κατασκευοφανεί, τους λασπολογεί και τους θανατώνει με κώνειο. Ας μην ξεχνάμε ποτέ το τέλος που είχε ο αθηναίος Σωκράτης, δείγμα περίτρανο της κατάπτωσης των αξιών που υπήρχε την εποχή εκείνη στην αρχαία Αθήνα. Ας ελπίσουμε απλώς ότι κάτι τέτοιο δεν θα ισχύσει και στις ημέρες μας.

Ελένη Καλοκαιρινού
Αναπληρώτρια καθηγήτρια φιλοσοφίας,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
(ekalo@edlit.auth.gr)

Απάντηση στην επιστολή της κας Ελένης Καλοκαιρινού

Η απόφαση της κας Ελένης Καλοκαιρινού να απαντήσει στο προ τριετίας δημοσιευθέν κείμενό μου είναι πράγματι εκπληκτική –καθώς είναι η μόνη που ανακυκλώνει μια παλαιά συζήτηση. Το κείμενό μου δεν την αφορούσε πρωτογενώς. Έχω αμέριστη κατανόηση για την απόφασή της να θέσει υποψηφιότητα για τη θέση, την οποία τελικά κατέλαβε –σε μια εκλογή που αποτέλεσε ορόσημο στην ιστορία του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου. Το κείμενό μου δεν ανέφερε καν το όνομά της, αφού βασικός του στόχος ήταν η ανάδειξη της στάσης και του ρόλου του απερχόμενου Πρυτάνεως. Η κα Ελένη Καλοκαιρινού θεωρεί ότι με τη μακροτενή και γλαφυρή απάντησή της του προσφέρει καλές υπηρεσίες. Δεν είμαι βέβαιος. Μου δίνει απλώς την ευκαιρία να επαναλάβω εκ νέου ένα από τα περίφημα αποσπάσματα της «γνωμοδότησης» που αυτός είχε συντάξει (προς υπεράσπισή της):

«Στην περίπτωση της ερμηνευτικής ανάλυσης ενός φιλοσοφικού κειμένου το θέμα της λογοκλοπής δεν τίθεται καν, διότι ο μελετητής –και η επιτυχία του εγχειρήματός του συνίσταται στο ότι– κατανοεί πλέον εκ των έσω τις απόψεις του φιλοσόφου, τις ενστερνίζεται και μιλά και στοχάζεται σαν να ήταν ο ίδιος ο φιλόσοφος τον οποίον ερμηνεύει».

Σε κάποιες οριακές περιπτώσεις, τα κείμενα μιλούν από μόνα τους, και τούτο ισχύει τόσο για την ανωτέρω απάντηση της κ. Ελένης Καλοκαιρινού όσο και για τη «γνωμοδότηση» του κ. Πρυτάνεως –στον οποίο, με την ευκαιρία, εύχομαι και δια της παρούσης κάθε επιτυχία στα μελλοντικά καλλιτεχνικά και πολιτικά του σχέδια.

Με εκτίμηση,
Παναγιώτης Θανασάς
Αναπληρωτής καθηγητής ΑΠΘ